

Veldkruis aan de Eerenbeemd

Locatie:	Eerenbeemd
Kunstenaar:	Stichting Veldkruisen Venray
Jaar:	2009
Eigenaar:	Stichting Veldkapellen en Wegkruizen
Oorspronkelijk:	perceel D.57 erf 32 ca aan de Kalisweg

Op zaterdag 18 april 2009 bij het veldkruis op de Eerenbeemd: Marie Doensen-van der Elsen, André, Harrie en Leo van der Elsen

Een verhaal bij het veldkruis aan de Eerenbeemd

Dit is een verhaal van mogelijkheden en wonderlijkheden die rond dit mooie veldkruis spelen.

In 1866 gaf de aardrijkskundige en kaartenmaker Jacob Kuyper in zijn gemeentatlas van Limburg aan, dat op de Donk te Meijel een veldkruis stond. Hij tekende het kruis juist ten noorden van waar het Donkersveld afsplitst van de weg Hoek-Donk. Ook landmeter Pichot tekende daar in 1841 een veldkruis, op het perceel van Hendrina van Bree. Op oudere en jongere kaarten is dat kruis op de Donk niet terug te vinden.

Waarschijnlijk is het een zeer oud kruis geweest, dat na 1866 gerestaureerd moest worden.

Daarvoor brachten de mensen van de Donk het naar de dichtstbijzijnde timmerman in Meijel, Jan Martens aan de Molenstraat. Deze Meijelse Jan Martens, in 1844 geboren als zoon van Antoon Martens en Hendrina Berben, had aan de Molenstraat een timmerzaak, waarbij hij woonde met zijn vrouw Hendrika Hoeben. Jan Martens heeft geen kans gezien het kruis te repareren, hij overleed vrij jong in 1893. Zijn vrouw trouwde een jaar later met Pieter van der Velden en vertrok 23 april 1894 naar Helden.

Toen ging de timmermanswerkplaats over aan Peter Verheggen uit Baexem. Hij heeft waarschijnlijk niet naar het kruis omgekeken of het zelfs nooit gezien voor hij in 1900 weer naar Baexem ging.

Op 24 april 1900 kwam Willem Gijzen uit Roggel met zijn vrouw Gertrudis Dorssers en hun kinderen in dat pand, eigenlijk een boerderij, aan de Molenstraat wonen.

Een van de kinderen was Margaretha Aldegonda Gijzen die in 1897 in Roggel geboren was en die op 29 april 1919 trouwde met de Meijelse Jacobus van der Elsen, zoon van Andries van der Elsen en Maria Stammen.

Die Margriet, mevrouw Van der Elsen-Gijzen, vertelde in 1974 het volgende verhaal.

"In 1900 zijn we verhuisd van Roggel naar Meijel, waar mijn vader het boerderijtje in de Molenstraat had gekocht. Het waren vader, moeder, broer Piet, dochter Margriet en mijn oude oma, de moeder van mijn vader. Op zekere dag was oma in de schuur wat aan het knutselen in het 'bermhool', zo werd de ruimte tussen de muur en de stijlen vroeger genoemd, en daar vond ze een kruis zonder armen en voeten. Het werd op zolder gezet en daar stond het tot het jaar 1912, toen broer Piet zo ernstig ziek werd dat vader beloofde dat hij het kruis zou repareren als Piet beter werd en dat hij het in het veld zou plaatsen. Piet werd beter en vader Willem hield zijn woord. Timmerman Hub Hanssen aan de Molenstraat zou proberen er handen en voeten bij te maken. Naar men meende was dat aardig gelukt.

Doch het beeld was niet bestand tegen weer en wind, zodat het aanhoudend gerepareerd moest worden. Toen werd besloten een nieuwe corpus van steen te laten maken en het oude bij een echte kunstenaar te laten opknappen. Pastoor Schreurs werd hiervoor in de arm genomen en die zorgde voor het opknappen. Het oude kruis kreeg in 1955 een plaats in de kerk."

Dat veldkruis werd met het gezicht naar het oosten geplaatst op een akker van de familie Van der Elsen, in de hoek van Berkenheg en Eerenbeemd. Een houten knielbankje ervoor en een ijzeren offerblok 'voor de armen'. Elk jaar haalde Willem Gijzen het offerblok leeg, deed het geld in een grof-linnen zakje en bracht het naar de koster. Drie lindebomen stonden erbij en wat slechte rozenstruiken. Het stond tegenover de huidige plaats op de straathoek, maar zo dat het moeilijk was er met paard en wagen de bocht te nemen.

In 1955 kwam een nieuw kruisbeeld in een mooie beplanting aan Eerenbeemd en Berkenheg. Dat moest in 1959 echter verhuizen.

In verband met de ruilverkaveling in Meijel kwam de akker van de familie Van der Elsen in bezit van de familie Van Gassel. De heer Van Gassel verzocht het grondstuk 'zonder d'n heier' in bezit te mogen nemen. Daarom verhuisde het nog jonge veldkruis schuin over het kruispunt naar de overzijde in een plantsoen op gemeentegrond, de huidige plek.

Zodra je de kerk van Meijel binnenkomt, zie je hoog achter het altaar een groot corpus tegen de oostelijke wand. Toen er voor de nieuwe kerk in 1954 een kruis gemaakt moest worden, volgde de Haagse kunstenaar en restaurator Jac Clavaux het advies van bouwpastoor Joseph Schreurs. Die wees hem op een veldkruis, dat al een hele geschiedenis in het peeldorp achter de rug had, het veldkruis van de Eerenbeemd. De kunstenaar liet in 1955 de oude vormen terugkomen in dat grote corpus van Christus.

Het oude veldkruis bleef dus niet in de buitenlucht, maar wordt sinds 1955 beschermd bewaard in de dagkapel van de Meijelse kerk. De ouderdom en de buitenlucht hadden echter zo op dit corpus ingewerkt, dat het in 2008 noodzakelijk was een volledige restauratie toe te passen, voordat een mal gemaakt kon worden voor het nieuwe kruis aan de Eerenbeemd.

Tot 1986 kon het veldkruis er ongeschonden staan en bleven mensen er even in rust naar kijken, een klein gebedje, een bosje bloemen, zonder knielbankje en offerblok. Op 14 november 1986 echter werd het door vandalen zodanig vernield dat in 1987 een nieuw kruis gemaakt moest worden. Twee jaar later, op 28 maart 1989, volgde weer een vernieling, maar toen kon het kruis gerestaureerd worden.

Ook in 2006 is het corpus zwaar beschadigd, waarna Jo van Bree een tijdelijke en onvolledige reparatie verzorgde.

In 2008 werd op verzoek van de Stichting Veldkapellen en Wegkruizen Meijel door de werkplaats van de Stichting Veldkruisen te Venray een volledig nieuw beeld gemaakt, een replica van het oude corpus dat in de kerk hangt.

Dit kruis werd zaterdag 18 april 2009 gezegend door pastoor Jan Schoenmakers:

'Het kruis is op onze levensweg als een teken dat de weg wijst naar verlossing, liefde, nieuw leven, uitstraling en naar onze taak om niet alleen plezier met een ander te delen maar ook verdriet. We moeten ons niet laten dwarsbomen, maar met troost en vreugde getuigen.'

De zegening vond plaats in aanwezigheid van Marie Doensen-van der Elsen, André, Harrie en Leo van der Elsen, kinderen van Jacobus van der Elsen en Margaretha Gijzen.